

บทที่ 2

วิธีดำเนินการ

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลงานที่เกี่ยวข้องจึงได้นำมาใช้เป็นกรอบในการศึกษาวิจัยเรื่อง ศึกษาพฤติกรรมการบริโภคอาหารของนักเรียนระดับประถมศึกษาในโรงเรียนชุมชนบ้านกะมียอ อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี และได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 ในโรงเรียนชุมชนบ้านกะมียอ อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานีจำนวน 170 คน

2.กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างนักเรียนระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 ตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของยามานะ (Yamane:1973 อ้างใน ชูศรี วงศ์รัตน์ 2549:64)

สูตร

$$n = \frac{N}{1 + ne^2}$$

เมื่อ N แทน ขนาดประชากรทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษา

n แทน ขนาดตัวอย่างที่ต้องการ

e แทน ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง 0.5

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า} & \quad \frac{170}{1 + 170 (0.05)^2} \\ & = 119 \end{aligned}$$

ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 119 คน ของความเชื่อมั่น 95%

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 170 คน ได้มาโดยการเปิดตาราง Yamane:1973 (ชูศรี วงศ์รัตน์.2549:64) โดยให้มีความผิดพลาดที่ .05 ได้ขนาดตัวอย่าง 119 ในการเก็บข้อมูลผู้วิจัย

วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) ซึ่งคิดเป็นร้อยละของประชากรทั้งหมดได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 119 คน

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของนักเรียนระดับประถมศึกษาในโรงเรียนชุมชนบ้านกะมิยอ อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี

ระดับชั้น	กลุ่มตัวอย่าง(คน)	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1	62	21
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/2	32	22
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1	26	18
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/2	30	21
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1	24	17
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/2	28	20
รวม	170	119

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักเรียนซึ่งมีรายการคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 4 ข้อ ประกอบด้วย เพศ ระดับชั้น และบุคคลที่อาศัยอยู่ด้วย

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับการบริโภคอาหาร จำนวน 15 ข้อ ประเภทถูก- ผิด
เกณฑ์การให้คะแนน

ตอบ ถูก ได้ 1 คะแนน

ตอบ ผิด ได้ 0 คะแนน

เกณฑ์การแปรความหมายคะแนน

คะแนนมากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 80-100		ความรู้มาก
คะแนนเท่ากับร้อยละ 61-79		ความรู้ปานกลาง
คะแนนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 60		รู้น้อย

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเจตคติเกี่ยวกับการบริโภคอาหารรายการคำถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้แก่ 5 เห็นด้วยอย่างยิ่ง 4 เห็นด้วย 3 เห็นด้วยบางครั้ง 2 เห็นด้วยน้อย 1 ไม่เห็นด้วย โดยมีข้อคำถาม จำนวน 6 ข้อ ข้อคำถามที่เป็นเชิงบวกได้แก่ 1,3,4,6,8, และ9 ข้อที่ส่วนข้อความเชิงลบมีจำนวน 4 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 2,5,7,และ 10

เกณฑ์ให้คะแนน

	ข้อความเชิงบวก (Positive Statement)	ข้อความเชิงลบ (Negative Statement)
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1
เห็นด้วย	4	2
เห็นด้วยบางครั้ง	3	3
เห็นด้วยน้อย	2	4
ไม่เห็นด้วย	1	5

เกณฑ์การแปรความหมายคะแนน

คะแนนเฉลี่ย	4.50-5.00	มากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.50-4.49	มาก
คะแนนเฉลี่ย	2.50-3.49	ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.50-2.49	น้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00-1.49	น้อยที่สุด

(บุญส่ง นิลแก้ว.2519.หน้า 13)

ตอนที่ 4 แบบสอบถามพฤติกรรมการบริโภคอาหารของนักเรียน ลักษณะของเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ได้แก่ ลักษณะคำถาม จำนวน 10 ข้อ มีมาตราวัด 5 ระดับ คือ (5) ปฏิบัติมากที่สุด (4) ปฏิบัติมาก (3) ปฏิบัติปานกลาง (2) ปฏิบัติน้อย (1) ปฏิบัติน้อยที่สุด ชุศรี วงศ์รัตน์ (2546)

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติมากที่สุด	=	5
ปฏิบัติมาก	=	4
ปฏิบัติปานกลาง	=	3
ปฏิบัติน้อย	=	2
ปฏิบัติที่น้อยที่สุด	=	1

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนน

คะแนนเฉลี่ย	4.50-5.00	มากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.50-4.49	มาก
คะแนนเฉลี่ย	2.50-3.49	ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.50-2.49	น้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00-1.49	น้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการบริโภคอาหาร เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่อง

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่านตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และความถูกต้อง โดยการหาค่าดัชนีความเหมาะสมระหว่างข้อคำถามเนื้อหา (IOC) ดังนี้

+1 แบบสอบถามที่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

0 แบบสอบถามที่ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

-1แบบทดสอบที่ **ไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์**

โดยพิจารณาข้อคำถามที่มีค่า IOC ไม่น้อยกว่า .50 หากข้อคำถามใดมีค่าต่ำกว่า .50 นำมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ดังสูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา
 $\sum R$ แทน ผลรวมของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
 R แทน ค่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนในโรงเรียนชุมชนบ้านบุยุคล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 30 คน จากนั้นนำคะแนนที่ได้มาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540 : 125-126) ได้ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามภาพรวม เท่ากับ 0.64

6. เมื่อได้แบบสอบถามที่มีความเชื่อมั่นแล้ว นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำหนังสือเสนอต่อคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เพื่อขออนุญาตให้นักศึกษาปริญญาโทสาขาศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน ทำการเก็บข้อมูล

2. ผู้วิจัยนำหนังสือจากภาควิชาเสนอคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านกะมิยอ อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลการศึกษาวิจัย โดยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย และขออนุญาตดำเนินการเก็บข้อมูล ตามวันเวลาที่กำหนด

3. เตรียมแบบสอบถามให้ครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 119 คน

4. ดำเนินการเก็บข้อมูลตามวันและเวลาที่กำหนดจนครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 119 คน

5. เมื่อได้รับแบบสอบถามคืน ผู้วิจัยตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูลอีกครั้งก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยหาค่าทางสถิติได้แก่

1. วิเคราะห์ข้อของขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยสถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ จำนวนและร้อยละ
2. วิเคราะห์ความรู้ เจตคติและพฤติกรรมการบริโภคอาหารด้วยสถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. เปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการบริโภคอาหารโดยใช้สถิติความแปรปรวนทางเดียว(One- way A NOVA)

Prince of Songkla University
Pattani Campus